

Agerdyrkningsberetning.

(Fra den fiftte Halvdeel af Mai.)

De første Dage af Marts vare taagede, men milde; der begyndte at komme stærkt Liv i Naturen, Skovbunden grønnedes, og Lanen om en streng Eftervinter fjernedes mere og mere. Men Natten mellem den 6te og 7de Marts dreiede Vinden sig mod Ost, Varmen sank, og ved Middagstid begyndte der at falde Sne, som vel ikke strax mægtede at klæde Marken hvid, men som dog, da den vedblev at falde tæt i over 1 Døgn, medens Frostens — baaren frem af en skarp Ostenvind — blev stærkere og stærkere, tilsidst naaede at faae Jorden bragt i Vinterdragt. Den 9de gif Varmen ned til sit Laveste (\div 5 til 6°), begyndte da atter at stige, gif den 11te—12te over Frysepunktet, og steg nu stadigt, men langsomt, kun med en enkelt kort Afbrudelse i Slutningen af Marts, indtil den 19de Mai, da Varmen pludseligt faldt 5—6°. Skjøndt altsaa Middelvarmen for Marts, April og den første Halvdeel af Mai har været ikke lidt større end den pleier at være, har dog paa den anden Side en Deel kolde Nætter, fremkaldte ved klar Himmel, hindret Vegetationen i at udfolde sig saa hurtigt og tidligt, som man havde Grund til at vente, saa at f. Ex. Bøgens Røvspring kun iaar faldt 1 Dag (8de Mai) tidligere end sædvanligt. — Regnmængden har i April været noget større end den for Kjøbenhavns Bedkommende pleier at være, men Mai har modsat været en Deel tørrere, og indtil den 28de Mai er der ved Landbohøjskolen kun falden 5,78 Linier, medens Gjennemsnitsregnmængden for Mai er 17,17 Linier.

Af Vintersæden staaer navnlig Rapsen særdeles godt; den begyndte meget tidligt at blomstre (7de—8de Mai) og har endnu intet lidt af Insekter, thi de Biller, der midt i Mai begyndte at vise sig i større Mængde i de blomstrende Raps-

marker, og som navnlig skade derved, at de lægge deres Æg i Blomsterne, og at Larverne, der senere udvikles deraf, opæde Frøet, ere fortrængte ved de sidste Dages Kulde og Blæst. Flere Steder har Rapsen imidlertid været sparsom med at sætte Sidefrud i Foraaret. — Ogsaa Hveden staaer godt overalt, undtagen i det nordlige Jylland; i April havde den mange Steder faaet et noget sygeligt Udseende, men dette tabte sig aldeles ved det milde Veir i Begyndelsen af Mai. — Langt sjældnere er det derimod at see et rigtigt godt Stykke Rug; den er næsten overalt spids og tynd, især hvor den er faaet silbigt eller bragt i Jorden under mindre gunstige Forhold. Det er vel navnlig paa de vaade, lavtliggende Jorder, at den viser sig slet, men dog har den heller ikke paa draineede eller høie, tørre Marker villet buste sig. I det nordlige Jylland staaer den danske Rug paa de lette Jorder meget daarligt, thi deels var Sædefornet slet, saa de unge Planter ikke bleve kraftige, deels har den urolige, med Regn og Blæst veksellende Vinter slidt Planterne meget paa den løse Jord, da denne ingen Dækning har fundet under Sneen. Iøvrigt er Rugen freddet godt igjennem og begyndte usædvanlig tidligt dermed, enkelte Steder allerede den 4de Mai.

Foraarshandlingen har været meget besværlig iaar, men til Erstatning har man havt lang Tid dertil, thi paa alle draineede og tørre Marker har man kunnet færdes paa Jorden største Delen af Vintren, og allerede i Marts begyndte man mange Steder med Vaarsæden. Man har været meget tvivlsraadig om, hvorvidt man skulde pløje eller blot harve den efteraarsplojede Jord til Vaarsæden, men næsten overalt viser det sig nu, at Foraarsploiningen ogsaa iaar kun har skadet. Paa Grund af den frostfrie og regnsfulde Vinter var Jorden nemlig pakked stærkt sammen, saa det næsten var umuligt at smuldre de blanke Furer, man vendte op med Ploven. Vaarsæden fik derfor ingensinde paa saadan behandlet Jord, selv efter gjentagne Pløininger, et saa bekvemt Veie, som der, hvor den efteraarsplojede Jord gjennearbejdedes med den svenske Harve eller Ekstirpatoren. Den er imidlertid overalt kommet ret suukt op; stjøndt det varede usædvanligt længe, inden den spirede frem, men den standsedes først en Deel i sin Væxt ved den stærke Tørke i den første Halvdeel af Mai, indtil der faldt en stærk Regn over en stor Deel af Landet Natten mellem den 15de og 16de, og er nu senere atter sat en Deel tilbage ved den indtraadte Kulde; dog staaer den overalt med en frisk grøn Farve, enkelte Steder noget gulpletet af Smelde-larver. Efter en saa vaad Sommer som isjor, fulgt af en

frostfri Vinter, vil Ukrudtet rimeligviis tage Overhaand paa mange Marker.

Græsmarkerne ere meget gode, og da de tilmed vare meget tidlige, blev Kvæget mange Steder flaaet ud i Begyndelsen af Mai (den 5te—6te—7de), navnlig paa de Marker, hvor man har en stærk Indblanding af italiensk Raigræs, hvilket mere og mere bliver Tilfældet paa Derne og i det østlige Jylland, hvor det fortrænger Timotheen, medens man i det nordlige og vestlige Jylland fortrinsviis lægger Jorden ud med engelsk Raigræs, der har viist sig meget heldig paa de lettere Jorder. Det er dog navnlig første Aars Kløver, der staaer saa godt, andet Aars staaer ulige flettere. — Paa Grund af Kulden i de sidste 8 Dages Tid kommer Græsset kun sparsomt igjen, hvor det er aftøret.

Foderet er saa at sige ingen Steder opbrugt; der er rigelig Halm tilovers til Strøelse, og mange Steder udfører man endog Halmen og strøer den paa Bratmarken, for paa den Maade at føre den Jorden tilgode. Da der nu tilmed fødrede en stor Mængde Smaasæd op i Vinter, er Foderstanden i Reglen god, og navnlig ere Hestene paa Grund af den skjærnesulde og vægtige Havre i usædvanlig god Foderstand. Melkenduhyttet har været stort i dette Foraar, saa at Smørrets Torvepriser paa Grund af den store Produktion have været ualmindelig lave, og Bøndernes Smør, der endnu mange Steder behandles hderst slet, har ofte været enten usælgeligt eller ogsaa er det solgt for en Priis af 12—16 β . pr. P \ddot{u} .

Stufesedning i dette Ords rette Betydning indskrænkes bestandig mere og mere, idet den enten fortrænges af den i de senere Aar fordeelagtigere Meieridrift, eller ogsaa indskrænker sig til at være blot „Stufestaldning“, ved hvilken de blot halvsebes for senere at fuldsebes i Marken, og skjøndt Studene vare dyre i Efteraaret, og der i Vinter er opfodret mere Korn end almindeligt paa dem, saa har dog denne Stufestaldning, efterat Husumer Foraarsmarkeder nu ere tilende, viist sig at svare ret god Regning. Den egentlige Stufesedning er altsaa hovedsagelig henviist til Brænderierne, Møllerne og nogle saa gamle Stufegaarde; men en Forandring heri venter man, naar en lettet Forbindelse med de store Kvægmarkeder er tilveiebragt ved Jernbanen. — Svinefedning tager derimod stærkt til, thi i Kjøbstæderne saltes der temmelig store Masser Flæsk til Udførsel, og Priserne paa fede Svin ere derfor gode.

Sundhedstilstanden blandt Kvæget er gennemgaaende ret god, og Kalvekastning har ikke fundet Sted i større Maal end ellers. Derimod klages paa flere Steder over Dødeligheden blandt Tillægskalvene, navnlig efter at disse ere blevne 3—8 Uger gamle. Det er vanskeligt at angive Grunden hertil, men en erfaren Kvægopdrætter, af hvis store Tillæg der i de sidste 2 Aar kun er død 3 Kalve, anseer det for vist, at Ulempen temmelig sikkert hæves ved at lade Kalven patte Moderen i 3 Døgn. — Der er iaar falden langt flere Tyrekalve end Kviekalve.

Læmningen har i Reglen været heldig, men kun givet saa Lam. Det jydsk Hedsfaar, der næsten har kunnet gaae ude hele Vinteren, har staaet sig langt bedre og er kommet heldigere fra Læmningen, end de forædlede Faareracer.

Af Insektangreb har man endnu ingen synderlig Skademærket; lidt Angreb af Smeldelarver paa Byg og af Jordlopper paa Urter er det eneste. Muldvarpen har gjort overordentlig Nytte i Vinter, den har — ustandset af Frosten — kunnet røgte sin Gjærning hele Tiden, og Markerne ere ogsaa bedækkede med en usædvanlig Mængde Muldvarpsflud, saa den sikkert har fortæret en stor Mængde Larver og Orme. Oldenborrene kom frem i stor Mængde i Midten af Mai, men ere nu trængte tilbage af Kulden og Blæsten.

Den i forrige Hefte udtalte Frygt for, at Kornet atter iaar skulde hjemløges af Røst, er heldigviis ikke senere bestyrket, thi Røgen er nu aldeles rustfri, og heller ikke paa Hveden findes den nu i saa stor Mængde som midt i Vinter. Dog, — den udbreder sig jo med en utrolig Hurtighed, naar Veirigtet og øvrige Betingelser ere den gunstige.

Udsigterne til den kommende Høst ere altsaa ret gunstige for Dieblisset, men da mange Vegetationen hæmmende Forhold kunne indtræde før Høst, tør man ikke fæste for ubetinget Lid til det ret smukke Syn, Markerne nu frembyde.